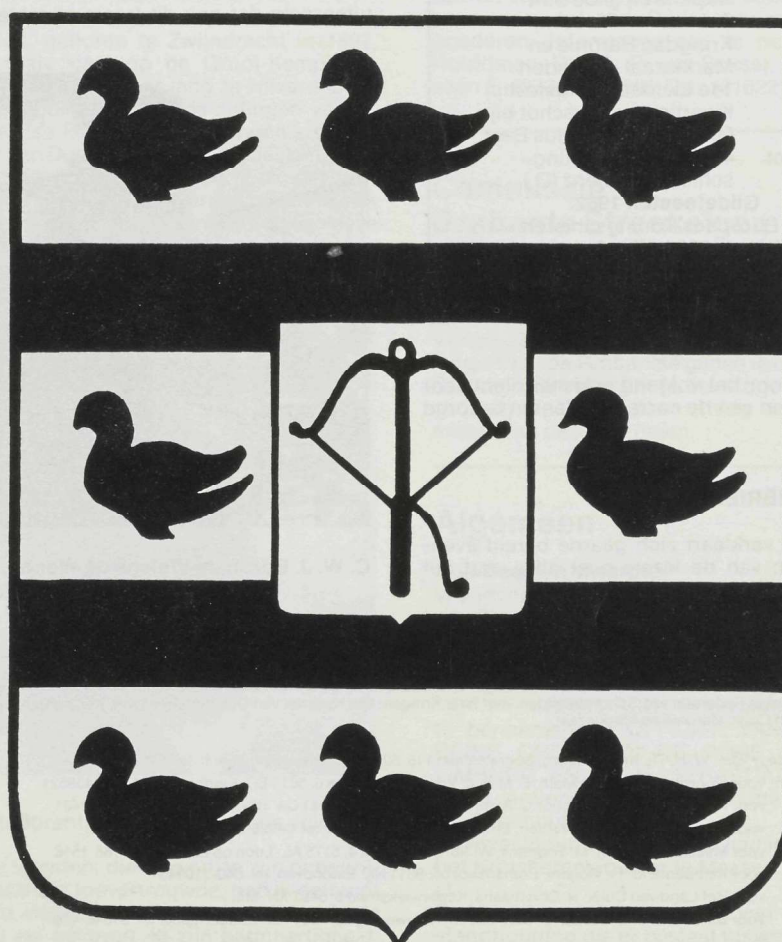

28e jaargang afl. 1
Voorjaar 1981

Uitgave van de Stichting De Gildetrom als voortzetting van het tijdschrift „De Gildetrom” voorheen uitgegeven door de Bond van Schuttersgilden „Het Kwartier van Oirschot”.

Embleem van "De Guld", het gildebld voor gildebreders, donateurs en belangstellenden in de Gilden, aangesloten bij de Kring van het Land van Cuyk (opgericht in 1933). Het tijdschrift De Guld, onder redactie van D. L. van Elk, verscheen zesmaal per jaar (1967—1980). De Stichting en redactie van De Gildetrom verwelkomt van harte de leden van de Gildekring Land van Cuyk in haar tijdschrift.

AGENDA 1981

- 21 maart Tweede Gildecongres te Goirle.
5 en 12 april Schietwedstrijd voor kruisboog op wip „Zilveren rad van Sint Cathrien" te Moergestel.
3 mei Kringdag kwartier van Oirschot bij Heilig-Sacramentsgilde Hulsel.
17 mei Kringdag Kring Maasland bij Gilde Sint Joris Haaren.
17 mei Kringdag Kring Land van Cuyk bij Gilde Sint Sebastiaan te Vianen (Cuyk).
31 mei Kringdag Kempenland bij Gilde Sint Joris Bladel.
21 juni Vrij Gildefeest bij Gilde Sint Antonius te Sambeek.
28 juni Schietwedstrijden voor alle wapens bij Gilde Sint Sebastiaan Diessen.
23 aug. Kringdag Baronie en Markiezaat in Zundert.
13 sept. 14e Liefdadigheidsfestijn Kwartier van Oirschot bij Gilde Sint Odulphus Best.
19/20 sept. 4e Europees koningschieten Koblenz (D.).

Gildefeesten 1982.

5e Europees Koningschieten
20 juni 1982 in Eindhoven.

Gildebroeders,

Nu ook de Kring van Gilden van het Land van Cuyk besloten heeft officieel het voorbeeld te volgen van de andere kringen, die al vele jaren deelnemen aan "DE GILDE Trom", wil ik de hoop uitspreken, dat ook hierdoor de bestaande onderlinge band verder kan worden uitgebouwd. "De Gildetrom" heeft reeds een bestaan van ruim 27 jaren achter zich, zodat dit tijdschrift zich een vaste plaats heeft verworven bij al degenen, die zich met het gildewezen nauw verbonden voelen.

Als trouwe lezers van "De Guld" hebben de gildebroeders van het Land van Cuyk ervaren welk rijk bezit een eigen gilde-orgaan betekent. Niet alleen ten behoeve van de onderlinge communicatie doch ook ten aanzien van goede voorlichting en verdere uitbouw van kennis over het gildewezen, is een gildetijdschrift onmisbaar.

"De Gildetrom" voldoet al vele jaren op voortreffelijke wijze aan deze opdracht, zodat ik de hoop uitspreek, dat ook dit fraaie gildeblad dezelfde

C. W. J. Baron de Weichs de Wenne.

(foto C. Keeris)

VAN DE REDACTIE

Alle copie voor het volgend nummer dient voor 20 mei bij een van de correspondenten bezorgd te zijn.

VRAGENRUBRIEK

De redactie verklaart zich gaarne bereid eventuele vragen van de lezers over alles, wat het gildewezen betreft, te beantwoorden.

„DE GILDE Trom" driemaandelijks tijdschrift, uitgave van de Stichting „De Gildetrom", in welke Stichting samenwerken de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden, met haar Kringen: Het Kwartier van Oirschot, Peelland, Kempenland, Maasland, Het Land van Cuijk, Baronie en Markiezaat.

Hoofdredacteur: Drs. W. H. Th. Knippenberg, Socrateslaan 115, 5216 CT 's-Hertogenbosch, tel. 073-133993.

Redacteuren: voor Noordbr. Federatie: Math. E. M. v. d. Voort, Valkenlaan 6, 5613 EC Eindhoven, tel. 040-438521

voor Het Kwartier van Oirschot: J. A. Abrahams, Vrijthof 9, 5081 CA Hilvarenbeek, tel. 04255-2431

voor Peelland: Fr. van der Velden, Eindje 7, 5715 PK Lierop, tel. 04926-256

voor Maasland: Jan Th. M. Toorians, Willibrordusstraat 4, 5175 AL Loon op Zand, tel. 04166-1516

voor Kempenland: Fr. Roijers, Bomanshof 55, 5611 NK Eindhoven, tel. 040 110945

voor Het Land van Cuijk: H. Christiaans, Koperwiekstraat 8, 5451 XN Mill

voor Baronie en Markiezaat: B. Minnebach, Nieuweweg 32, 4631 TG Hoogerheide, tel. 01646-4761.

Administratie: H. A. J. v. Erve, Rootven 60, 5066 AX Moergestel, tel. 04243-1306.

Betalingen: Rabobank te Moergestel, rekeningno. 13.45.08.874, t.g.v. Stichting De Gildetrom. (Girorekening van deze bank: 1071810).

Particuliere abonnementen: f 10,— per jaar, franco huis.

Bronvermelding: Artikelen en berichten uit dit tijdschrift mogen worden overgenomen mits „De Gildetrom" wordt vermeld, tenzij bij het artikel of bericht uitdrukkelijk anders is aangegeven.

Gedrukt bij offsetdrukkerij Harry Bek & Zn. B.V. Veghel.

belangstelling in het Land van Cuyk zal verkrijgen als "De Guld" steeds heeft ondervonden. Nu de Kring en de gilden van het Land van Cuyk hierdoor tevens in ruimer verband van hun vele activiteiten kunnen getuigen, zal dit de relatie met de gilden uit de andere kringen zeer zeker ten goede komen.

Dat deze ontwikkeling het fundament verstevigt waarop het gildewezen is gegrondvest, is de wens van

C. W. J. Baroni de Weichs de Wenne
Voorzitter van de Kring van Gilden
van het Land van Cuyk.

In Memoriam Emiel van Hemeldonck letterkundige en gildehoofdman

De bekende Vlaamse schrijver, Emiel van Hemeldonck, geboren te Zwijndrecht in 1897, was een vaste gast op de Groot-Kempische Cultuurdagen, die 25 jaar lang te Hilvarenbeek werden gehouden. Ook op de zittingen van de Hilvarenbeekse Pick Wick Club was hij, samen met Anton van Duinkerken en Jan Naaijken, een van de hoofdgasten. Hij overleed 13 januari 1981 te Arendonk. In de Molenakkers te Hilvarenbeek bewaart een straatnaam de herinnering aan deze sympathieke schrijver en verteller.

Voor zijn bidprentje schreef hij zelf de volgende tekst:

"De kleine talenten, die God mij in zijn onbegrijpelijke goedheid toevertrouwde, heb ik getracht in dienst te stellen van mijn gezin, mijn volk, de Kerk. God zal gelieven, in zijn barmhartigheid, meer de goede bedoeling en de menselijke overgave in acht te nemen dan het positieve resultaat. Ik wil allen, die ik misschien in hun leven door mijn arbeid en mijn boeken een beetje gelukkig heb gemaakt, smeken om de aalmoes van een klein gebed".

Moge hij rusten in vrede.

Betalingen

Teneinde regelmatig voorkomende moeilijkheden bij het overmaken van gelden, bestemd voor de Federatie of voor Stichting "De Gildetrom" in de toekomst te voorkomen, doen wij een dringend beroep op alle gilden om hun **bankrekening of giro-rekening uitsluitend te stellen op naam van de gilden zelf**. Dus niet meer op de familienaam van de Penningmeester dan wel op naam van de "Penningmeester van Gilde" doch alleen op naam van "Gilde St. Joris te Eindhoven" of "Gilde St. Barbara te Ravenstein".

Bij voorbaat dankend voor de medewerking.

Opsporing verzocht

De overheid van het **Sint-Antoniusgilde te Terheijden** verzoekt medewerking bij het opsporen van de kaart van 1551, antiek gildezilver en andere tot het Gilde behoord hebbende goederen. Informaties etc. te richten aan de Hoofdman, Drs. A. P. van Boxsel, Beatrixplantsoen 5, 4273 EV HANK. Tel.: (01622) 2892.

Commissie Brabants Streekeigen

Op 9 november 1980 werd op de gehouden sectorenvergadering van de Culturele Raad van de Provincie Noordbrabant gildebroeder Karel Vermeeren uit Eindhoven gekozen om de belangen van de Brabantse gilden in de Commissie Brabants Streekeigen te behartigen. Hij had als zodanig reeds vele jaren zitting in de sub-commissie van dezelfde naam.

Algemeen

Bob Degol, Antwerpen

Wij vernemen met vreugde dat het Kapittel van de Oud-Limburgse Schuttersfederatie in zijn vergadering van 3 oktober 1980 besloten heeft de voorzitter van het VERBOND VOOR VLAAMSE VOLKSKUNST v.z.w.

BOB DEGOL te Antwerpen te benoemen tot OFFICIER VAN DE SOEVE-REINE ORDE VAN DE RODE LEEUW VAN LIMBURG EN DE H. SEBASTIAAN, voor zijn grote verdiensten voor het schutterswezen in de beide Limburgen.

De investituur heeft plaatsgehad in de kapel van het Kruissherenklooster te Maaseik op 25 januari j.l.

Deze onderscheiding getuigt van de loyale verstandhouding die er bestaat tussen Het Verbond voor Vlaamse Volkskunst en het O.L.S. en van de nauwe samenwerking met de bij het V.V.K. aangesloten Schuttersbonden "MAAS EN KEMPEN" en "DE MAASVALLEI".

Namens ons ook hartelijk gefeliciteerd.

J.T.

Koningen schreven op hun schilden

Dit boekje met rijmpjes op koningsschilden, verzameld door Karel Vermeeren, werd door de Standaard Boekhandel bij de jaarwisseling 1980—1981 als nieuwjaarsgeschenk aangeboden aan alle relaties van "De Brabantse Boekenruif". Vanwege talrijke aanvragen werd het boekje herdrukt en is thans verkrijgbaar bij de Standaard Boekhandel, Vrijstraat 50 te Eindhoven, voor de prijs van een rijksdaalder.

Soms vertellen de rijmpjes een stukje geschiedenis van het gilde zoals te Aarle-Rixtel 1840: "Eerst was de krans versierd / Met vijftig zilveren platen. / Die door de brand / Zo jammerlijk zijn verteerd. / Dit is nu het eerste schild / Die de koning weer vereerd". Vaak wordt het beroep van de koning aangeduid zoals bij de rondtrekkende ketellapper uit Leende-Strijp 1712 "Godt wil har al beware / Die met ketels gan of varen" of de smid uit Cuijk 1802: "Martinus Bouwmans / Als koning te Cuijk / Hij slaat en hij smijdt / Hij maakt van oudt ijzer niijt. / Kon hij van ouwe weijver jonge maake / Dan kon hij beeter aan de kost geraaken".

De tekenleraar Karel Vermeeren heeft het geestige boekje tevens voorzien van enige tientallen verschillende vormen van koningsschilden.

"Koninklijk Zilver"

Op 12 december 1980 is verschenen het boek "KONINKLIJK ZILVER".

In dit werk zijn alle KONINGS- en HERDENKINGSSCHILDEN van de DRIE Loon op Zandse Gilden, St. Ambrosius, St. Crispijn en St. Hubertus, getekend weergegeven op ware grootte (enkele op schaal).

De tekst heeft betrekking op de drie gilden in het leefpatroon van deze plaats, die een rijke geschiedenis heeft.

De 122 pagina's bevatten 104 tekeningen en 5 foto's en zijn gebonden in een plastic ringband; formaat A3; offsetdruk.

De prijs van dit werk is f 35,—.

Bestellingen worden graag ingewacht op onderstaand adres.

Dit werk is belangrijk voor de Loon op Zandse gilden, maar ook voor het hele gildewezen in het algemeen.

Bij voorbaat hartelijk dank.

Hoogachtend,
Jan Toorians, Fzn.
Willibrordusstraat 4,
5175 AL Loon op Zand

N.B. "Het Vendel" - Het vendelzwaaien in de historische schuttersgilden - is nog bij de schrijver verkrijgbaar.

Federatie Nieuws

Subsidie-aanvragen.

Het bestuur van de Provincie Noord-Brabant heeft veel sympathie voor de gilden en is daarom voornemens een zeer groot bedrag voor de gilden in hun organisaties (Federatie en Kringen) ter beschikking te stellen.

Het Federatiebestuur heeft bouwstenen aangedragen voor het maken van "een richtlijn" voor het subsidiëren van gilde-activiteiten.

Subsidiabel zijn o.a. de Kringdagen. Wij adviseren de gilden, die een Kringdag organiseren, rechtstreeks bij Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant een subsidieaanvraag in te dienen.

Een subsidie voor Vrij Gildefeest, Kringdag, Federatiedag, Landjuweel of een andere grote gildemanifestatie zal in principe altijd worden verleend als een "Garantie-subsidie".

Een garantie-subsidie wil zeggen dat de Provincie alleen maar tot een tevoren bepaald maximaal bedrag subsidieert in een eventueel tekort. Speelt men quitte of maakt men zelfs winst, dan wordt niets uitbetaald; omdat bij het organiseren van een gildefeest het weer altijd een onzekere faktor is en de financiële uitkomsten soms zeer nadelig kan beïnvloeden, is het altijd verstandig een subsidie aan te vragen.

U moet een verzoek hiervoor vergezeld doen gaan van een reële begroting van inkomsten en uitgaven.

U kunt uitgaan van 3 berekeningen:

- A. het gildefeest en de daaraan verbonden kosten en opbrengsten;
- B. het verzorgen van de feesttent eventueel in eigen beheer;
- C. festiviteiten rond het gildegebeuren.

Onder A moet gerekend worden dat de opbrengsten zuiver zullen bestaan uit giften, inleggelden, advertenties, zilververscheners, eigen bijdragen uit de gildekas.

De kosten voor aankoop prijzen-zilver, wedstrijdjury's, bureaustkosten, inrichten terrein, huur van tribunes, bewaking, inrichten tentoonstelling, kontant alles wat zuiver en alleen betrekking heeft op het gildefeest.

- B. De feesttentexploitatie kan men geheel buiten de begroting houden. Winsten of verliezen hebben geen invloed op het subsidiebedrag.

- C. Tekorten van festiviteiten rond een Kringdag, dus niet-feestelijke gildemanifestaties, ook buiten de begroting houden. Organiseert men kinderspelen of anderszins in middeleeuwse stijl, waarbij enigszins een link gelegd kan worden naar de gilden dan

zou men dit er wel bij kunnen betrekken.

Bij Landjuwelen, waarbij de organisatoren verplicht zijn andere culturele manifestaties te organiseren, moet men deze wel in de begroting opnemen.

De Provincie legt de afrekening van een gildefeest om advies aan het Federatiebestuur.

Als het Federatiebestuur met de ingediende afrekening akkoord kan gaan gaat de Provincie over tot uitbetaling van de subsidie, rechtstreeks aan het betreffende gilde.

Ik stel mij voor, telkenjare mij een zaterdag ter beschikking te stellen om organisatoren van een gildefeest behulpzaam te zijn bij het invullen van

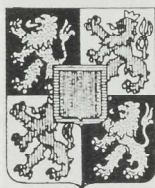
een subsidieaanvraag.

Ik wil dan alle aanvragers tegelijk informeren. Misschien is het mogelijk een standaard model aanvraagformulier te ontwerpen.

Zij die dit of volgend jaar een gildefeest willen organiseren en belangstelling hebben om geïnformeerd te worden kunnen mij dit schriftelijk laten weten.

In een volgend artikel zal ik andere mogelijkheden om subsidies te krijgen belichten.

Mathieu van der Voort
Federatie-Secretaris.

Nieuws uit Het Kwartier van Oirschot

Nieuwe hoofdman:

Gilde Sint Joris Goirle heeft tot nieuwe hoofdman gekozen de heer E. van Puijenbroek. Wij wensen hem veel succes toe.

Adreswijzigingen:

Gilde Sint Sebastiaan Tilburg:

Secr. Drs. G. Steyns,
Burg. Suysstraat 54, 5037 ME Tilburg.

Gilde Sint Joris Goirle.

Corresp. adres: H. Vermeer,
Fabrieksstraat 37, Goirle.

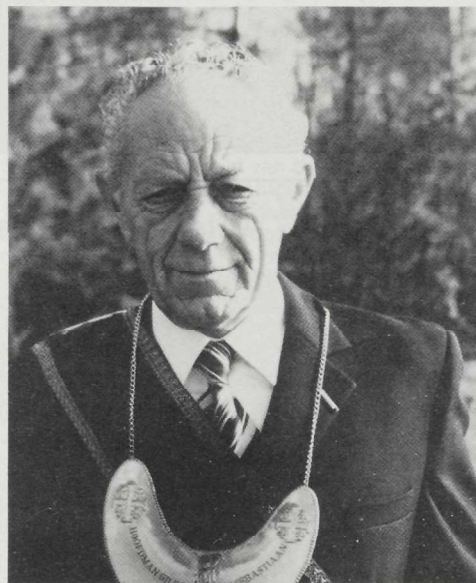
St. Sebastiaan Lage Mierde een buitengewoon juweel

Ter gelegenheid van de viering van de patroondag van het Sint-Sebastiaangilde van Lage Mierde, hebben de gildebroeders en -zusters aan hoofdman Fr. Paridaans een schitterend schild aangeboden.

Het gilde dat terugvoert tot de aanvang van de jaren 1600, heeft in zijn rijke geschiedenis - althans volgens het beschikbare archiefmateriaal - nog nimmer een hoofdmansschild tot de bezittingen mogen rekenen.

De vreugde was daarom groot toen het kleinnood kon worden toegevoegd aan de juwelen van het gilde.

Het sikkelvormig schild met parelrand werd vervaardigd door de meesterhand van de op ambachtelijk hoog niveau werkende edelsmid Andriessen uit Helmond. In het edele metaal zijn ter weerszijden in de sikkelpunten Jeruzalemkruisen gedreven en in het brede centrale gedeelte is de beeldenaar van de patroonheilige aangebracht. Deze beeldenaar is ontleend aan het in 1980 opnieuw vervaardigde standaard. Het standaard kent - afgeleid van het oude - aan de ene zijde een concentrische opstelling van

Hoofdman Fr. Paridaans

handbogen omgeven door een cirkelvormige tekst: De Vrijheid van de Mierden. Aan de andere zijde is de afbeelding van de met pijlen doorboorde H. Sebastiaan opnieuw vormgegeven door de Haagse kunstenaar Lidwina Chorus.

Op de achterzijde van het hoofdmansschild zijn de namen gegraveerd van de bij het gilde bekende hoofdlieden vanaf 1802 tot heden.

Hoofdman Paridaans toonde zich zeer verheugd met de nieuwe aanwinst en kon er van worden overtuigd dat hij nu niet langer onverhoeds van voren met pijlen zal kunnen worden door-schoten.

De gildebroeders en -zusters hebben nog plannen voor de aanmaak van een evenzeer buitengewone schakelketting.

Gilde St. Monulphus en Gondulphus Knegsel

Op zondag 8 november hebben leden en overheid van het gilde, Paul van de Ven, zoon van koning G. van de Ven, met gilde-eer laten dopen in de parochiekerk. Na de doopviering hebben de vendeliers een vendelgroet gebracht aan de

dopeling en zijn ouders.

Daarna gingen wij in optocht naar de gildekamer, waar het feest in gezellige sfeer werd voortgezet.

Wij hopen dat Paul voorspoedig mag opgroeien tot een goed en eerlijk gildebroeder.

H. van Boxem, Hoofdman.

Gilde Sint Sebastiaan Hilvarenbeek

Op de "statiedag" 20 januari 1981 werd tijdens de gildemis door Pastoor C. Manders het nieuwe gildevaandel gewijd. Vaandrig: J. Timmermans en hoofdman: J. A. Abrahams.

JUBILEREND GILDE SINT SEBASTIAAN TE OIRSCHOT ONTVANGT EEN MISKELK.

Op maandag 19 januari 1981 vierde het gilde zijn jaarlijkse teerdag, die zoals gebruikelijk 's-morgens om 9.00 uur werd geopend met een H. Mis aan het Sint-Sebastiaansaltaar.

Nog vóór de Eucharistieviering werden de aanwezige gildebroeders verrast met de schenking van een prachtige kelk, door de ZEHr. J. de Kroon, em.past., dit mede ter gelegenheid van het feit, dat het gilde 450 jaar geleden met het ontvangen van zijn Caert (9 augustus 1531) in zijn rechten erkend werd.

De kelk, gemaakt van verguld zilver, is 25 cm hoog, en draagt als merktekens: C v G 79, klimmende leeuw en jaarletter x, hetgeen betekent: C. v. G. is Christ van Gemert, goudsmid in 's-Hertogenbosch (1854-1897), de klimmende leeuw duidt op de kwaliteit van het materiaal of zilvergehalte en de jaarletter x is 1882. Op de onderzijde van de cuppa (beker) staan in barok, omgeven door korenaren en druiventrossen, drie medaillons met de afbeeldingen van de heilige Petrus, Antonius van Padua en Henricus. Op de voet van de kelk zitten drie kinderfiguurtjes met elk respectievelijk een kruis, een anker en een hart in de handen, symboliserende geloof, hoop en liefde.

Tussen deze figuren, iets lager op de voet, staan in reliëf uitgebeeld het offer van Abraham, het offer van Melchisedech en het Christus symbool het kruis met Christus met vier engelenkopjes.

Zoals vermeld werd de kelk geschenken door pastoor Joannes L. H. A. de Kroon, geb. Oirschot 22-11-1910 als zoon van Gerardus Joannes (brouwer) en Maria Magd. Nuijens; priester gewijd te 's-Hertogenbosch 22-5-1937, kapelaan resp. Eersel, Eindhoven (Theresia), Tilburg (Loven), pastoor te Valkenswaard in 1962 (H. Maria) en emeritus in 1976.

Hij had deze kelk verkregen van zijn Heerroom Mgr. Joannes Josephus de Kroon, Offic. Orde Oranje Nassau, Geheim Kamerheer van Z.H.; geb. Oirschot 12-3-1879 als zoon van Joannes Laurentius (brouwer) en Adriana van de Wal, priester gewijd 17-6-1905 te 's-Hertogenbosch, kapelaan 1906-1920 St. Pieter Den Bosch, pastoor aldaar 1926-1951, 1938 Erekanunnik, 1951-1962 Rector Carolusziekenhuis in Den Bosch, overleden 2-2-1963 te 's-Hertogenbosch. Mgr. Jan de Kroon mocht de kelk overnemen van zijn heerroom pastoor Petrus Henricus Antonius van de Wal; geb. Oirschot 24-9-1837 als zoon van Joannes en Joanna Maria Kemps, priester gewijd 14-6-1862, kapelaan te Oss (1862) en Tilburg 't Heike (1870) en pastoor te Udenhout (1884), waar hij is overleden op 21-7-1902.

Of pastoor van de Wal zich deze kelk heeft laten maken in 1882, of dat hij die misschien ten geschenke heeft gekregen bij zijn jubileum als 12½ jaar kapelaan op het Heike, is ons niet bekend, maar dat het **zijn** kelk is, blijkt uit de afbeeldingen van zijn patroonheiligen.

De schenker, em. pastoor J. de Kroon, heeft met zijn bijzondere geste het gilde op treffende wijze willen vereren, wetende dat deze kelk in het beheer en als eigendom van het gilde in goede handen is; immers, het is al vermeld, dat het Sint-Sebastiaangilde op 9 augustus a.s. zijn 450-

jarig bezit van de Caert gaat vieren, hetgeen impliceert, dat het handhaven van oude gebruiken en tradities aan deze tijd aangepast, een zekerheid geeft, dat de kelk op waardige wijze zal worden gebruikt en bewaard.

Als tweede motief heeft de schenker voorgestaan de verbondenheid van zijn familie met het Sint-Sebastiaansgilde. Uitgesproken dit jaar 1981 is het precies 115 jaar geleden, dat Jan Laurens de Kroon, zijn grootvader en zwager van de eerste eigenaar van de kelk Petrus van de Wal, lid werd van het gilde. Jan Laurens de Kroon gildebroeder 1866-1906; Gerard zijn zoon 1900-1941; Ad, zijn kleinzoon en broer van de schenker em.-pastoor J. de Kroon, 1936 — (heden) en Gerard, achterkleinzoon sinds 1976 gildebroeder.

Uit dankbaarheid heeft het gilde op de feestvergadering van Sint-Sebastiaansdag, op voorstel van de Overheid en met algemene stemmen de schenker pastoor J. de Kroon en de gildekapelaan M. van Schijndel benoemd tot "Vriend van het Gilde Sint Sebastiaan".

A. v. Esch, archivaris.

Oirschot, 3 maart 1981

In Memoriam

Gilde O.L. Vrouw Broederschap Biest Houtakker.

Op 20 januari 1981 overleed op 68-jarige leeftijd de tweede-deken A. H. van Dal die gedurende 40 jaren lid van dit gilde was.

In deze gildebroeder verliest dit gilde een zeer goed lid dat zich veel heeft ingezet voor de Biestse bevolking.

Zijn grote inzet werd erkend door pauselijke en koninklijke onderscheidingen.

Dat hij ruste in vrede.

Nieuws uit Kempenland

Bij het afscheid van onze voorzitter Paul Kautz

Alvorens wij overgaan tot de verkiezing van een nieuwe voorzitter heb ik er behoefte aan even stil te staan bij de inbreng en het wel en wee van onze scheidende voorzitter.

In de najaarsvergadering van 19-11-1976 werd Paul Kautz gekozen tot voorzitter van Kring Kempenland. De toenmalige voorzitter Karel Vermeeren omhing hem met het voorzitters-schild en overhandigde hem de voorzitters-hamer.

Wij hebben Paul Kautz leren kennen als een man die zich bijzonder bezighield met het doel en het wezen van de gilden in deze tijd.

In zijn toespraak van 31 mei 1979 voor de Algemene Vergadering gaf hij vier kenmerken aan van een schuttersgilde n.l.:

1. Het oefenen in het schieten;
2. de deugd van de broederschap;
3. trouw aan wereldlijk en kerkelijk gezag;
4. de dienstbaarheid.

Deze vier kenmerken hebben wij van onze voorgangers overgekreken en dat is de lijn van de toekomst, waarvan wij niet mogen en kunnen afwijken, niet in het innerlijke en niet in het uiterlijke op straffe van anders geen schuttersgilde meer te zijn.

Vanuit deze bezorgdheid moeten wij ook het vele werk zien wat Paul besteed heeft aan onderwerpen zoals "De vrouw in het gilde" en het "Dansen van gilden".

Paul heeft als voorzitter van de Federatie-schietcommissie door zijn deskundigheid een goede inbreng gehad. In zijn toespraak van 24-1-1977

wees hij er al op dat er gevaren dreigen voor de geweschutters wat betreft het krijgen van vergunningen voor de schietterreinen.

Hij was een integer voorzitter. Hij kon luisteren, maar bleef trouw aan zijn visie op het wezen van het gilde. De excellentie, die hij was, was hij in zijn binnenste, naar buiten was hij een en al de eenvoudige gildebroeder voor iedereen.

Vorige week heb ik Paul nog bezocht. Het is bewonderingswaardig hoe moedig deze man, nu al een jaar, naar zijn verlossing toeleeft, gesteund en liefdevol verzorgd door een dappere vrouw en hun kinderen. Je voelt je klein en hulpeloos in deze situatie en van de andere kant denk je wat kunnen mensen toch veel voor elkaar betekenen.

Hij vroeg me: hoe zal het in de toekomst gaan met de Kring? Ik heb hem geantwoord: Met ons allen moeten wij het redden.

Ik heb Paul bedankt voor alles wat hij voor de Kring gedaan heeft en ik heb hem veel sterkte toegewenst.

Een typische opmerking was nog dat hij zei: Ik was in de gelegenheid om dat te doen wat ik gedaan heb. Ik heb dat begrepen als, wanneer je gildebroeder bent zet je je gewoon in naar je vermogen en dat is geen bijzondere verdienste, maar een normale zaak.

Vanaf deze plaats wil ik de scheidende voorzitter nogmaals bedanken voor alles wat hij voor de Kring gedaan en voor ons persoonlijk betekend heeft.

M. Zijlmans.

In Memoriam Paul Kautz

In 1979 gaf de toenmalige voorzitter P. Kautz te kennen, dat hij wilde aftreden in verband met zijn gezondheid en drong aan tijdig voor vervanging te zorgen. In het begin zagen wij het niet zo ernstig, maar al snel begrepen wij de ernst van zijn ziekte.

Op 24 december 1980 is hij overleden op 66-jarige leeftijd.

Maandag 29 december hebben wij uitgeleide gedaan naar zijn laatste rustplaats. Het Sint-Martinusgilde Luyksgestel, waarvan hij de Hopman was en dat zo prachtig is opgebloeid onder zijn leiding, deed hem uitgeleide met gilde-eer in tegenwoordigheid van afvaardigingen van de meeste gilden uit Kring Kempenland. Verder waren aanwezig de voorzitter van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden en vele bestuursleden van de andere Kringen.

Om Paul Kautz te schetsen lijkt ons het beste hieronder de prachtige toespraak te laten volgen van de huidige voorzitter van de Kring Dr. M. Zijlmans, welke hij hield in de kerk in aansluiting op de plechtige uitvaartdienst.

Afscheid van Kringvoorzitter Paul Kautz

Uw belangstelling tijdens de ziekte en de overstelpende blijken van medeleven bij het heengaan van mijn man

PAUL KAUTZ

hebben mij veel troost gegeven.

Ik wil U dan ook oprecht bedanken voor alles wat U het afgelopen jaar voor Paul heeft gedaan. Door de regelmatige bezoeken van zijn gildebroeders had Paul het gevoel nog helemaal bij het gilde betrokken te zijn, al kon hij zelf niet meer deelnemen aan activiteiten.

Uw bezoek deed hem altijd bijzonder veel plezier.

Uw welgemeende woorden, Uw bloemen, Uw brieven maar vooral ook Uw aanwezigheid tijdens de begrafenis zijn tot grote steun geweest.

De H. Eucharistieviering, die opgeluisterd werd door het Sint-Martinusgilde, de vele koningen, vaandeldragers, tamboers en andere gildebroeders van schuttersgilden uit de Kempen, heeft op mij grote indruk gemaakt. Hierdoor mocht ik opnieuw ervaren wat Paul voor velen heeft betekend.

A. T. Kautz-Grimmelt

Luyksgestel, februari 1981

Toespraak van Dr. M. Zijlmans

"Geachte familie, gildebroeders en gildezusters en alle overige aanwezigen.

Namens het bestuur van Kring Kempenland en mede namens de Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden wil ik onze oud-voorzitter en ere-raadsheer met enkele woorden herdenken:

Paul werd 19 november 1976 tot voorzitter van Kring Kempenland gekozen en trad onlangs, op 15 december 1980 af. In deze periode hebben wij Paul als een goed voorzitter en als een ware gildebroeder leren kennen.

Hij was een oprecht en integer mens. Zijn uiterlijk handelen was een eerlijke uiting van wat er binnen in hem leefde.

Hij hield zich daarom ook bijzonder bezig met het wezen van het gilde.

De traditie van het gilde moest in hoge ere gehouden worden en mocht niet afglijden naar een soort folkloristisch gebeuren, waar het uiterlijk handelen niet meer gedragen wordt door een overtuigde persoonlijke beleving. Deze instelling kwam naar voren in zijn gesprekken over de kenmerken van schuttersgilden en het optreden van de gilden naar buiten toe.

Naar zijn mede-bestuursleden kon hij met zijn instelling niet anders dan punctueel zijn. Hij was als voorzitter bereid tot luisteren en wist de verschillende meningen tot een harmonieus besluit te structureren, waarbij hij altijd trouw bleef aan zijn visie op het wezen van het gilde.

Als voorzitter van de Federatie-schietcommissie was hij in staat een zeer deskundige inbreng te geven en de belangen van onze geweschutters te behartigen.

Hij voelde zich betrokken met het wel en wee van alle gilden. Men deed nooit tevergeefs een beroep op hem.

Dankzij zijn bijzondere capaciteiten bleef hij de eenvoudige gildebroeder die uit vriendschap zijn mede-gildebroeder bruto kon aanvaarden.

Voor hem was de dienstbaarheid een vanzelf-

Installatie Dr. M. Zijlmans als nieuwe voorzitter van Kempenland.

sprekende houding ten opzichte van de gilden en daarenboven was deze houding ook kenmerkend voor hem als het ging om de maatschappij, waar zijn gilde deel van uitmaakte.

Bij een van mijn laatste bezoeken aan hem, heb ik hem bedankt voor al wat hij voor het gilde-wezen heeft gedaan. Hij antwoordde in de geest van: Dat was niets bijzonders, ik heb gewoon gedaan waartoe ik in de gelegenheid was.

Wij nemen hier afscheid van een voorzitter, die voor het gilde in het algemeen veel betekend heeft en voor mij persoonlijk een bijzondere en inspirerende indruk achterlaat voor de verdere toekomst.

Moge de waardering en dank van het bestuur van Kring Kempenland en van de Noord-Brabantse Federatie van schuttersgilden bijdragen tot troost en steun van de familie in deze moeilijke tijd.

Moge Paul, na zijn moedig gedragen ziekte, rusten in vrede".

M. Zijlmans

TRANSCRIPTIE

uit het archief van het Sint-Catharinagilde,
Gestel betreffende de gilde-altaren in de
nieuwe kerk te Gestel:

„1803 juny hebben D' officianten van de **Sinte Catharina Gilde** Van Gestel A. de Hertog Capiteyn, Peeter Van Gennep Coning, Magil van Duijnhooven Vaendrik en H. J. van der Waerden Deeken en Dillus Groot Deeken een Capitaal van vijftig gulde op genoomen van Johannis Jansens den knecht van juffrouw Vermeulen tot Eyndhooven tegen ten hondert.

(Dit capitaal is teruggegeven den 25 november 1808).

Dit capitaal is opgenoomen, om eenen altaar in onse nieuwe kerk te koopen en de **St. Jorus Gilde** heeft er ook eenen gekogt, dese altaaren hebben de gildens gekogt, tot Aggel van de nonnen die van de Fransen uijt hun klooster verjagt zijn, op deese condietie, als dat den pastoor dezelve zoude verziere met vier kersen en alle zondagen er twee van aan te stookken in presentie van den Deeken van Eijndhooven Van Gaostel (*of Gaastell) onder getuyge van G. van der Waerden, en Johannis van den Mortel.

Desen altaar heeft gekost aan	
Coopenninge seven en dertig gulde	
tien stuyvers met het haalen, uyt	37.10.0
breken en stellen	
soo met een als andere onkosten	10.17.8
Dus de somme	48. 7.8

1803

25 Nber heeft de St. Catharina Gilde haare eerste dienst gehad op den Bovengemelde altaar”.

Johan Oomen

Kristallen bokaal voor Karel Vermeeren

Op donderdag 15 januari 1981 werd bij gelegenheid van een afscheidsbijeenkomst van de scheidende leden van de Kunststichting Eindhoven door wethouder Mr. A. Leenders namens B. en W. aan Karel Vermeeren de kristallen beker van de gemeente Eindhoven, met inscriptie, overhandigd. Dit was als dank voor de 36 jaren dat hij zich op velerlei terrein had ingezet voor het culturele leven van de stad. Eerst 1944-1949 als lid van het Comité voor Culturele en Maatschappelijke Wederopbouw, daarna 1949-1962 als lid van de Culturele Raad van de stad en vervolgens 1962-1980 als lid van het algemeen bestuur van de Kunststichting Eindhoven. In al die jaren heeft hij op de bres gestaan voor de Eindhovense gilden.

Nieuws uit Maasland

VERGADERING KRING MAASLAND. - De algemene ledenvergadering van Kring Maasland is gehouden op vrijdag 14 november te Nieuwkuijk. De Hoofdman heette allen hartelijk welkom, bijzonder de 85 afgevaardigden der aangesloten gilden. Dat was meer dan andere jaren.

Hij herdacht de overleden gildebroeders: Baardwijk Jos van Leijden; Vught N. Verleun; Rosmalen Chr. v. Galen; Drunen B. v. Oosterhout; Dinther J. v. Houten; Loonopzand E. v. Noije; Berlicum H. Swanenburg; en B. v. Nistelrooij uit Rosmalen. Hij vroeg stilte en verzocht zeker de nabestaanden niet te vergeten in het gilde.

Verslag van vorige jaarvergadering van deken-schrijver Toorians werd goedgekeurd. Ook dat van deken-rentmeester van Kuijk. Hij had een aardig batig saldo. Nieuwe kascommissieleden zijn Fr. Elshout, Kaatsheuvel en Coomans Maren.

Verslag schietcommissie werd gebracht door vervanger van Chr. Hoogedoorn, dhr. Vriens. Hij noemde de gildekoningen geweer, hand- en kruisboog van de kringdag te Haarsteeg. Gesproken werd daarna over de "te harde"

koningsvogel en over het grote aantal geweer-schutters op een kringdag. Goede maatregelen te nemen is vereist. In de schietcommissie is opgenomen hr. Schoenmakers uit Tilburg van St. Joris Udenhout. Er is hier weinig contact met de schietcommissieleden geweest. De Hoofdman zegt dat hierin verandering gaat komen. Het schieten brengt wat emotie teweeg! Ook de andere commissies.

Dhr. W. v. Laak brengt verslag van de standaardrijderscommissie uit.

Dhr. Teuling doet dat voor de Tromcommissie. Hij zegt dat de voorbespreking te Haarsteeg goed werk heeft opgeleverd.

Voorstel deed hij om een trom-ere-klas in te stellen voor de oudere tambours.

Namens de vendelcommissie brengt Hr. Toorians kort verslag uit omdat een kwestie van Heeswijk nog niet geregeld is.

Als deze is afgedaan volgt volledig verslag. Gepromoveerden spoedig hun pasjes laten wijzigen. Jongeren - jeugd - voor 1981 op de kringdag: zij die geboren zijn voor 31 december 1965 zijn Jeugdvendeliers.

De Hoofdman, dr. Luijkx dankt de heren en

dringt aan op een bijeenkomst voor alle commissies apart in de maand februari-maart om hun zaken te bespreken en te regelen i.z. bestuur, jury, beoordeling e.d. Dit zal moeten geschieden.

Aan Hr. Beekmans, hfm Haarsteeg wordt dank gebracht voor de kringdag 1980. Voor 1981 staat op 17 mei St. Joris te Haaren de Kringdag Maasland te houden. Voor 1982 is dat ERP, voor 1983 Drunen en voor 1984 Loonopzand.

Bij de bestuursverkiezing werden herkozen: de heren Toorians, van Helvoort en J. v. d. Bosch.

Het rooster voor de MEIMAANDVIERING in de St. Jan te Den Bosch is zo goed als gereed. Nog enkele gilden zullen worden gevraagd. Tijdens de vergadering meldden er zich velen.

Definitief bericht gaat in maart de deur uit.

Kringonderscheidingen - ontvingen: Gouden medaille J. Chappin Vught. Gouden medaille met vuurslag J. Toorians. Zilveren medaille met vuurslag aan J. Biemans Loonopzand. A. v. d. Staak Vught, A. v. Uden Berlicum en G. v. Eggelen Nieuwkuijk. Zilveren medaille aan M. v. Rooij Berlicum, Jan van Eggelen Nieuwkuijk. De verzilverde bronzen legpenning aan C. v. Iersel en G. v. Drunen te Nieuwkuijk.

Ridder in de Orde van Oranje Nassau werd Jac. v. d. Bosch te Nuland.

Schijndel en Veghel werden hartelijk begroet als nieuwe gilden, bij de kring aangesloten. Veghel was afwezig.

De Hoofdliedendag op 25 nov. werd aanbevolen te bezoeken.

Besloten is dat de commissievoorzitters steeds de bestuursvergaderingen zullen meemaken.

Uit de rondvraag kwamen vooral berichten voor de komende bijeenkomsten voor de betreffende commissies in de Kring.

Zoals we al aanhaalden zullen deze in het vroege voorjaar worden gehouden. De Gilden zullen hiervoor uitnodigingen ontvangen om hun resp. schutters, vendeliers en tambours te kunnen afvaardigen.

Het schieten met geweer met aangetrokken riem en met beide benen op de grond was een heet hangijzer. Het wordt verwezen naar de schietcommissie, die er zich over zal buigen, (het is art. 19 van het regl.); is ingediend door Hr. Verdonk, Vught.

Hr. Bouman, Schijndel vraagt naar het spel "Jeu de Boules", dat zijn gilde beoefent. Voorstel is dit als demonstratie op het eerstvolgende kringfeest te doen. Het zal nog worden uitgewerkt hoe?

Naar een verslag van deze vergadering wordt gevraagd. De hoofdman is er niet voor, maar het kan d.m.v. De Gildetrom verkort aan de gildebroeders ter lezing worden gegeven.

Het blad De Gildetrom heeft 420 betalende abonnees. Via de kringsecretaris worden deze verzonden; ook de berichtgeving en betaling gaat centraal over het secretariaat. Hou daar rekening mee s.v.p.

Dr. Luijkx kon laat deze belangrijke vergadering sluiten, met de mededeling dat het dit jaar een druk jaar zou worden vooral omdat alle commissies nu goed aan hun trekken moeten komen om hun werkwijze te regelen.

Jan Toorians.
Deken-secr. Maasland.

Loonopzand, januari 1981.

Rectificatie. Helaas door een foutje in de zetters is een berichtje van **Sint Hubertusgilde te Drunen** niet op de juiste plaats gekomen. Op pag. 46 van nr. 3 - 1980 zijn de laatste 4 regels en volgende op pag. 47, betrekking hebbende op het overlijden van gildebroeder Bertus van Oosterhout niet op hun juiste plaats gekomen. Onze excuses hiervoor. Het moest onder **Drunen**.

NULAND. Op 17 januari ontving de heer Jac v. d. Bosch de Gouden medaille van de Kring Maasland wegens zijn veelvoudige verdiensten op gildegebied. Dit had plaats op de statiedag van het gilde. De dag werd met een H. Mis begonnen waarna de vergadering werd gehouden. Hier waren vele gildenvertegenwoordigers van de kring De Hoge Schuts, alsook enige kringbestuurders van Maasland aanwezig om Jac hulde te brengen. Hij was lid van het gilde vanaf 1953 (Jan.). Hoofdman van zijn gilde St. Antonius is hij direct daarna in december geworden. Deze functie heeft hij vervuld tot 1971. Van de Hoge Schuts is Jac hoofdman vanaf december 1960.

In Kring Maaslands bestuur kwam de heer v. d. Bosch in 1957 als deken en heeft daar nu nog zitting in. Tevens is hij daar plaatsvervangend lid van de Federatie voor de algemene vergadering. Dr. Luijkx had veel lovende woorden voor Jac v. d. Bosch en kon hem de gouden medaille van de Kring opspelden.

VORSTENBOSCH. In plaats van de overleden secretaris Gerrit van der Schoot van het gilde St. Antonius Nuland is nu benoemd de heer Jan v. Grunsven, Eggerlaan 16 te Vorstenbosch voor de Kleine Kring De Hoge Schuts.

KAATSHEUVEL. Kampioen van de open kampioenschappen luchtgeweer bij **St. Jan** werd B. v. Daalen uit Baardwijk. Bij de dames werd dat Mevr. Dapper. Mevr. Hendriks moest het tegen haar afleggen.

Bij personeel werd J. Verheij winnaar. Van Wanrooij was de beste gelegenheidsschutter. Uitslag: A-klas: 1. Verheij, Heusden, 2. van Bortel Den Bosch, 3. Mommersteeg Haarsteeg; B-klas: 1. P. Mercelissen Kaatsheuvel, 2. Van Wijk Helvoirt, 3. H. Pullens Baardwijk; C-klas: 1. Hermans De Moer, Van Wijk Haaren, 3. J. Kroot Kaatsheuvel.

UDENHOUT. Bij **St. Antonius en Sebastiaan** begon de teerdag met het al heel vroeg aanzeggen dat de teerdag op 24 januari zou zijn.

Pastoor Gevers droeg de H. Mis op. Vendelgroet op kerkplein, bij Huize Felix en De Eikelaar. In het laatste huis werd de gebruikelijke brandewijn met suiker gedronken. Bij de boerenmik met zult waren aanwezig Pastoor Gevers en Prinsen, Burgemeester Hoefsloot en Mej. Vermeer. Ook was er Mevr. v. Dommelen. De beide dames hebben een nieuw vaantje geborduurd voor aan de trompetten. Daarop staat: Symbolisch in Wapenschild de T. van St. Antonius en het Sebastiaanskruis met pijlen; midden in: de Bossche Boom; en onderaan St. Lambertus kerkpatroon, en de Leeuw in het wapen van Udenhout.

De Standaardrijder werd een nieuwe haam voor zijn paard aangeboden.

Het diner werd door de dames der leden zelf

verzorgd.

In december is de B. Rijkers-beker vershoten. C. v. d. Voort werd de winnaar.

HERPT. Bij gilde St. Catharina is op 14 december weer om een winterkoning geschoten. De deelname was groot en het gelukte Tonny de Kort de winterkoning-wisseltrofee binnen te halen.

Buiten was het erg koud die dag, vandaar de erwtensoep die er erg goed inging.

DEN DUNGEN. Op 11 november werd bij het gilde **St. Catharina** Dhr. Frans van Ewijk als koning gekozen. Hij volgt zijn vader op die 20 jaar lang koning is geweest.

Op 23 november werd de jaardag van het gilde gevierd. Hier werd de nieuwe koning uitgehaald en geïnstalleerd. 's-Avonds werd een H. Mis door het gilde opgeluisterd en kon het feest voor de gildebroeders gaan beginnen.

HAAREN. Zaterdag 24 januari statiedag van het gilde **St. Antonius en Sebastiaan**. 's-Morgens een H. Mis. 's-Avonds een koffietafel met boerenmik, zult en gekookt spek. Na deze smulpartij een huldiging. In opdracht van de Hoofdman mocht het oudste Lid, C. v. d. Wiel, drie zilveren jubilarissen huldigen. Dat waren Kastelein A. v. d. Braak, C. v. d. Wiel die reeds 15 jaar koning is en die niets te veel is als een beroep op hem wordt gedaan. Vervolgens W. van Laak, deken-schrijver en plaatsvervangend Hoofdman. Willem is de man van het standaardrijden in kring Maasland. Hij is echter langer gildebroeder, want Willem was al jaren lang lid van het helaas stilliggende gilde van **St. Barbara van Oisterwijk**, waar hij woonde, alvorens hij lid werd van St. Antonius.

De laatste werd speciaal dank gebracht voor het werk dat hij voor het gildewezen in zijn algemeenheid deed en nog doet; Willem is de coördinator als de drie Haarense gilden samen optreden; en dat gebeurt nogal eens!

De jubilarissen kregen een herinneringszuiltje aangeboden. W. van Laak dankte het bestuur namens de drie gehuldigden.

Bijzonder dank werd gebracht aan de koningin van het gilde, Mevr. G. v. d. Wiel-van Haaren, voor haar bezigheden binnen het gilde.

Pastoor Muskens woonde ook deze bijeenkomst bij.

BAARDWIJK. Traditiegetrouw op de dinsdag na driekoningen hield het Gilde van **St. Ambrosius** zijn teerdag. Deze dag stond helemaal in het teken van Sjeffe van Hulten, de 83-jarige gildebroeder, want hij vierde nu zijn 65-jarig lidmaatschap.

In 1916 lid geworden was hij 6 jaar gildeknecht. Hij vervulde ook de functie van tambour en werd tevens schutter. "Het gilde is", zoals hij zelf zegt, "een deel van mijn leven". Hoofdman Bullens roemde hem dan ook om zijn steeds grote bereidheid om iets te doen voor het gilde en de gildebroeders, het volgen van de schietwedstrijden en het meedoen aan concoursen en gildefeesten. Sjeffe heeft nooit een koningsplaats vervuld. Hij zegt zelf: "Ik voelde me niet op mijn plaats als koning" en "ik val liever niet op".

Als tambour heeft hij 55 jaar lang de trom ge-

roerd en als schutter wist hij prima over te schakelen van geweer op kruisboog.

Het was om deze verscheidene redenen dat het kringbestuur van Maasland Sjeffe graag de zilveren medaille met vuurslag en lint overhandigde in de persoon van kringsecretaris Jan Toorians.

Ook deze had lovende woorden (vooral omdat hij hem van zeer nabij kende) voor Sjeffe: "een bescheiden man en een gildebroeder van de oude stempel die prachtig met zijn tijd is meegegaan om met een jeugdig bestuur van heden het gilde te kunnen plaatsen als een van de mooiste in de kring Maasland".

De hr. Toorians verzocht Mevr. van Hulten de onderscheiding bij haar man op te spelden namens Kring Maasland.

Maar op die avond was er meer te doen. De heer Pullens huldigde Theo van Daelen, 25 jaar schutter en een goede gildebroeder.

In 1960 werd hij vaandrig en in 1962 werd hij standaardrijder.

Het schieten met de kruisboog gaat deze "feestgast" goed af. Hij kreeg een zilveren schild. De hoofdman heeft hem als de opvolger van Sjeffe van Hulten bestempeld.

Een nieuwe beschermheer van dit gilde werd de Heer C. v. d. Burg.

Deze kent het gilde van zijn personeel in zijn bedrijf en voelde het een eer deze functie te mogen aanvaarden. Hem werd door de Hoofdman een schild, hoed en sjerp aangeboden ter installatie in deze functie.

Gildeheer Pastor Snijder kreeg eveneens zijn aanduidingsschild aangeboden. Hij zag in dit schild "de betrouwe" tussen gilde en Kerk. Kortom ook deze benadrukte de vriendschap in het Baardwijkse gilde.

ESCH. Een unieke gelegenheid heeft bij dit Gilde van **St. Willibrordus** plaats gehad op 31 januari. Op deze dag herdacht Broeder Cees van der Meijden het feit dat hij 25 jaar geleden als Broeder toetrad tot de Orde van de Witte Paters van Kard. Lavigerie.

In de kapel van Huize St. Charles werd de H. Mis opgedragen. Het gilde haalde hem af en begeleidde hem naar de kapel. Na de Mis de vendelgroet en aan hem werd een houten koningsvogel aangeboden. Toen Broeder v. d. Meijden uit de missie terug kwam werd hij in 1979 lid van het gilde. Vorig jaar schoot hij zich tot koning van de schuttersbond van Haaren e.o. (vrije hand).

Vervolgens was het gilde present bij de 94-jarige mevr. M. Konings-van Brunschot (weduwe van de vroegere Hoofdman Hannes Konings). Zij bood het gilde een nieuwe gildetrom aan en wijdde deze zelf in met enige ferme slagen.

LOONOPZAND. De drie gilden van Loonopzand t.w. St. Ambrosius, St. Hubertus en St. Crispijn hebben op 11, 12 en 13 december gezamenlijk een gildetentoonstelling in De Hoorn verzorgd.

Hier was hun zilver, vaandels, documentatiemateriaal e.d. vertegenwoordigd. De tentoonstelling werd geopend met een schot op de vogel in de hal van De Hoorn door burgemeester F. Fievez.

Tevens werd hier door J. Toorians het boek van de Loonse gilden "Koninklijk Zilver" aanbe-

den dat zopas verschenen is.

Door een groep van de Jeugdsoos werd het "VERGANSEN" gedanst. Dit is een oude volksdans welke in het gilde gebruikelijk is als nieuwe leden worden aangenomen. De druk bezochte opening had tot gevolg dat allen dan ook deze dans meedanst om eens kennis te maken met de gilden. De expositie werd goed bezocht. Er werden dia's vertoond en door de jeugd gevendeld.

Het Boek "Koninklijk Zilver" bevat alle konings- en herdenkingsschilden van de Loonopzandse gilden. Verkrijgbaar bij de schrijver. (zie Gildetrom 1981 blz. 4).

VUGHT. Grootse hulde bij het Gilde van **St. Catharina** op 11 december. Daar werd de Heer Jan van de Mortel eens in de bloemetjes gezet op de teerdag omdat hij is afgetreden als staande

deken van zijn gilde. Deze functie heeft hij 43 jaar lang vervuld en nu overgedragen aan zijn opvolger Dhr. Charles Baijens.

Zoals gebruikelijk in Vught, bood het **Sint-Barbaragilde** het feestvierende gilde de begeleiding aan naar de Kerk. Na het ontbijt had de bijzondere huldiging van Gildebroeder Jan van de Mortel plaats. De opvolger, Charles Baijens, dankte voor zijn benoeming en bood onder hartelijke woorden aan Dhr. v. d. Mortel een miniatuur-hoofdmansschild aan, gemaakt naar het echte schild dat hij steeds gedragen heeft.

Dr. Luykx speldt Jan v. d. Mortel de Kringonderscheiding op, onder het toeziend oog van **Hoofdman Schuurmans** en **Mevr. v. d. Mortel**.

Namens de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden bood Jhr. L. van Nispen tot Sevenaer (voorzitter) hem een foto aan van de intrede van H.M. Koningin Beatrix in Den Bosch, lopende over de uitgebreide gildevaandels. Namens de Kring Maasland speldde Dr. G. Luykx de heer van de Mortel de gouden medaille met lint en vuurslag, de hoogste Kringonderscheiding op. Ook deze had vele lovende woorden voor deze rasechte gildebroeder van de Mortel, die immers zo ontzettend veel heeft bijgedragen voor de Brabantse gilden en die elke gildebroeder kent; maar ook omgekeerd heeft elke gildebroeder veel respect voor de jubilaris, die nu eens zeer bijzonder in de bloemen gezet werd. In de vreugde deelde ook Mevr. v. d. Mortel met bloemen en gelukwensen.

In het dankwoord van de heer v. d. Mortel zei hij

erg dankbaar te zijn met de foto van H.M. de Koningin, en daarbij vertelde hij weer op de hem bekende manier over het oude gebruik van inhuldiging van de Brabantse Hertogen door de sleutelsteden. Het werd a.h.w. een causerie op de manier waarop hij dat alleen kan brengen. Veel dank bracht hij aan de Kring Maasland, die in zijn voetsporen de toekomst ingaat.

Het was een zeer bewogen huldiging die alle aanwezigen nog lang zal heugen. Hoe kan het ook anders: Jan, de promotor van heel het gildewezen, werd dank gebracht en hij zelf heeft dat zeer gewaardeerd.

Vanuit Kring Maasland nu nog op papier: onze hartelijke gelukwensen en heel veel dank voor al wat gij voor de gildebroeders hebt gedaan!

Jan gaat nu als gewoon gildebroeder met zijn gilden mee. Dat was immers zijn grootste wens.

Maar om dat te verwezenlijken heeft de Oudheidkamer van Vught een grote aanwinst gekregen en wel in de vorm van een schilderij van Jan van de Mortel, dat geschilderd is door Ton Frenken en door hem aan de Kamer is geschonken.

Vanuit de lijst kijkt Jan vriendelijk - zoals iedereen hem kent - de wereld in van onder zijn breedgerande en geveerde hoed.

DRUNEN. De jaarvergadering van 11 januari van het Gilde **St. Hubertus** heeft een bijzonder karakter gehad omdat een opvolger werd gekozen voor de eerste Hoofdman Ir. Th. v. Lammeren, die wegens zijn leeftijd om gezondheidsredenen aftreedt.

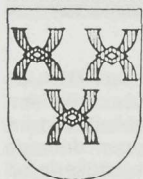
Vanaf de heropricting in 1958 was de heer van Lammeren de Hoofdman. In zijn plaats is benoemd Gildebrouder Jan van Helvoirt.

Deze was vanaf 1958 tweede hoofdman. Na de verkiezing overhandigde de heer van Lammeren zijn schild en sjerp aan Van Helvoirt.

De Heer van Helvoirt dankte voor het vertrouwen in hem gesteld en hoopte dat te kunnen waarmaken en bracht dank aan de heer van Lammeren, die zoveel heeft betekend voor St. Hubertus.

Ir. van Lammeren dankt en feliciteert de nieuwe Eerste Hoofdman, J. v. Helvoirt.

Hoogtepunten bij de Sint-Antoniusviering in Gemert

De viering van het Sint-Antoniusfeest bij het gelijknamige gilde in Gemert was een aaneenschakeling van hoogtepunten, te beginnen bij de kerkelijke viering op zaterdag 17 januari in het kerkdorp Mortel, waar de gilde optrok naar de kerk en vendelgroeten bracht aan pastoor Visker en aan de jarige voorzitter Antoon Jaspers.

"Wij hebben veel respect voor de wijze waarop U het gilde hebt geleid" aldus de heer Van Helvoirt.

"We hebben nu een gilde waarop we trots kunnen zijn". Voor de vele verdiensten bood hij de heer van Lammeren een zilveren, verkleinde hoofdmanssikkel aan waarop St. Hubertus is afgebeeld voor het hert met lichtend kruis tussen het gewei. Aan Mevr. van Lammeren werden bloemen aangeboden.

Met algemene stemmen werd de heer van Lammeren benoemd tot ere-hoofdman. Hierna dankte de heer Van Lammeren en verklaarde dat zijn werk in het gilde van St. Hubertus hier veel waardering had gevonden, waarmee hij erg trots was.

Als opvolger van de heer van Helvoirt werd dhr. G. v. Oijen tweede hoofdman. De laatste was eerder tweede deken. Dhr. Mrt. Smits werd nu tweede deken. Dit was een zeer bijzondere vergadering voor St. Hubertus, dat van plan is in 1983 een kringdag voor Maasland te organiseren.

De datum voor het nieuwe koningschieten is gepland op 23 mei a.s.

VEGHEL. In ons vorig bericht van Veghels **St. Barbaragilde** staat een foutje. De ceremonie werd niet geleid en gepresenteerd door de pastoor en de hoofdman, maar door de Franciscan Pater van Genugten, oud-aalmoezenier en thans pastoor te Veghel en door staandekenen J. Driessen. Dr. Schröder heeft wel in 't herlevingscomité gezeten, maar heeft zich teruggetrokken na de installatie omdat hij zelf lid is van een ander gilde (Eindhoven St. Sebastiaan). - Adresmutatie: Staande deken is J. Driessen, Zuidkade 5 en Deken schrijver A. J. Beunis, Postbus 62 beiden te Veghel.

Jan Toorians,
Deken-schr. MAASLAND.

Loonopzand, februari 1981

P.S. Gelieve voor de volgende Gildetrom weer copie te zenden aan Uw secretaris. Doe het best en graag zo spoedig mogelijk. Bij voorbaat dank! U helpt ook Uw andere gildebrouders er mee.

Nieuws uit Peelland

De optrekdag in Gemert op zaterdag 24 januari 1981 deed daar nog een schepje bovenop. De Gildemis in de Sint-Janskerk werd opgedragen door Deken Antoon van Oort. Gildekoning Jan Penninx las de voorbeden voor. Vendelier Theo v. d. Elsen hernieuwde de eed van trouw aan het kerkelijk gezag en leidde daarna zijn vendeliers in de vendelgroet voor het kerkelijk en daarna voor het burgerlijk gezag. In het gemeentehuis ontving Antoon Heldens - alle belangrijke personen heten naar Antonius! - de gildebrouders en de jubilarissen en schonk een vorstelijke gift.

Toen was het de beurt aan de 3 jubilarissen Michaël Penninx, 60 jaar lid, Jan v. d. Elsen 50 jaar lid en Jan van Asseldonk 25 jaar lid, om een vendelgroet in ontvangst te nemen.

In verband met de huldiging van deze jubilarissen was de "besloten" vergadering een beetje "open" gemaakt om de families van de betrokken gildebroeders de gelegenheid te geven de huldiging van hun vader mee te maken, maar stemmen over de nieuwe deken was en bleef een voorrecht van de gildebroeders zelf, die Henk Kanters uit Handel, zoon van Marinus Kanters - 26 jaar lid - en kleinzoon van de in december j.l. overleden Harrie Kanters, tot nieuwe deken kozen.

Een zo eenvoudig punt als het jaarverslag groeide uit tot een happening van solidariteit met het gilde, want het feit, dat in het jaarverslag weer eens gesproken werd over de pogingen tot de aanmaak van een koningsketen te komen, was aanleiding om daarvoor een aktie te houden. Een ongelooflijk succes werd dit, want in minder dan 5 minuten was het benodigde bedrag bij elkaar en werd later op de dag nog overschreden, zodat ook nog een keten voor de koningin kan worden vervaardigd. Gulle gaven waren het zeker, want f 6000,— is geen kleinigheid.

Schilden werden ook tussen de jubilarissen en het gilde uitgewisseld, maar bijzonder blij was het gilde met het geschenk van de diamanten jubilaris Michaël Penninx, die het porceleinen herinneringsbord aan het gilde schonk, dat hij in 1926 mocht ontvangen bij de feestelijkheden rond Leidens Ontzet, toen hij tesamen met een Oirschotse vendelier en tamboer een vendelgroet bracht aan H.M. Koningin Wilhelmina.

Ondanks het drukke programma werden de beide ere-dekenen Ferd van Thiel en Hein M. A. C. de Wit niet vergeten en eerst toen kon de nieuwe deken Henk Kanters aan zijn woonhuis worden geïnstalleerd en in triomftocht naar het gildehuis gebracht. Dat is voor de Gemertse gilden geen kleinigheid, want de tocht van zo'n 5 km. duurde 2½ uur, want 26 maal moest kapitein Sjaak Huijbers een stop inlassen om de "versterkende" tractaties van de bewoners voor nieuwe deken en gilde in ontvangst te nemen. "De maat" siert de gildebroeders, want om 6 uur kon de nieuwe deken vóór het gildehuis nog gehuldigd worden met een keurige vendelgroet, waarvoor zij de lof van hun kapitein mochten ontvangen.

De "groene" maaltijd in Hotel de Keizer versterkte de lust tot feestvieren en gaf kracht hier voor tot in de kleine uurtjes. De offergang in de Sint-Janskerk op 25 januari besloot een "hils skôn fist van de gruuu skut van Gimmert".

1 februari 1981.

Opmerkelijke ontdekking bij het Sint-Jorisgilde te Gemert

Bij de inventarisatie van het gilde-zilver van het aloude Gemertse Sint-Jorisgilde in samenwerking met de gemeente-archivaris, de hr. Rouppe v. d. Voort, werd een merkwaardige ontdekking gedaan.

Op een van de zilvervesten bevindt zich n.l. een zilveren schild, groot ca 13 x 14 cm., waarop vermeld:

Petrus v. d. Boom

1870—1895

kapitein

van Georgius Gild

te

Gemert

In de bovenzijde van dit schild is - zoals nu blijkt - een gouden munt gevat, welke via een opening in het zilveren schild ook aan de achterzijde te zien is.

Omtrent deze munt is de laatste tientallen jaren geen weet geweest en ook is er dienaangaande niets op schrift gesteld. Gildebroeders van de Rooi Schut meenden met een medaille te maken te hebben.

De gemeente-archivaris had echter terstond door waarom het ging en in overleg met de heer v. d. Pol van het Koninklijk Kabinet voor munten, penningen en gesneden stenen werd de munt als volgt herkend.

Het betreft hier een gouden betaalmiddel t.w. een z.g. 2/3 Gouden Leeuw, uitgegeven in 1455, geslagen in Vlaanderen, Henegouwen of Holland.

Opschrift voorzijde om de zittende leeuw:

PHS (Philippus) Dei Grat (Gratia) Dux Burg (Burgondiae) d.w.z. Philippus bij de gratie Gods hertog van Bourgondië.

Co(mes) Fland(riae) of

Co(mes) Hanoiae (Hanoniae) of

Co(mes) Ho(llandiae) Z

Graaf van Vlaanderen of Graaf van Henegouwen of Graaf van Holland en Zeeland.

Aan de ommezijde met het wapen van Philips de Goede: Sit nomen domini benedictum Amen d.w.z. de naam des Heren zij gezegend. Amen.

(zie voorts H. E. van Gelder en M. Hoc "Les monnaies des Pays Bas Bourguignons et Espagnols 1434 - 1713, Amsterdam 1960, blad. 12 nummer 4).

Vanwege het feit, dat de buitenste rand van de munt in zilver gevat is kan de juiste plaats van aanmaak eerst bij het uitnemen worden vastgesteld.

Een interessante ontdekking voor de gildebroeders van het Sint-Jorisgilde te Gemert, die volgend jaar september hun 675-jarig bestaansfeest vieren.

Hoe de familie van den Boom in het bezit van deze munt is gekomen is (nog) niet bekend. Kapitein Petrus van den Boom was ongehuwd. Hij werd geboren in 1845 en stierf in 1927. Hij was woonachtig op het ouderlijk huis aan de Pandelaar nr. A 165 te Gemert.

O.L. Vrouw Gilde, Aarle-Rixtel

Het O.L. Vrouwe Gilde vierde op 15 november 1980 zijn jaarlijkse teerdag, die een extra tintje kreeg ter gelegenheid van de huldiging van de kommandant van het Gilde, de heer B. v. Rixtel,

die 25 jaar zeer actief voor zijn gilde was. Vele jaren was hij vendelier in de "A-klasse" waar hij menige te prijzen behaalde. Tweemaal schoot hij zich tot koning. Op deze dag werd aan hem de zilveren speld door de hoofdman aangeboden. Als blijk van waardering schonk de jubilaris een prachtige, in zilver uitgevoerde kommandantstok aan zijn Gilde, waarmee het Gilde zeer vereerd was.

In Memoriam

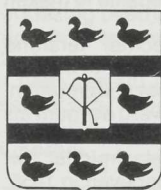
Dit Gilde verloor door het overlijden van de heer Marius van Zutphen op 20 oktober 1980 een van zijn beste broeders en raadsheer bij het bestuur. Ruim 13 jaar diende hij het Gilde trouw, waarvan

3 jaar als koning.

De slepende ziekte van bijna 1 jaar, maakte een einde aan zijn veelvuldige activiteiten in het Gildewezen. Naast het werk in zijn eigen Gilde was Marius ook nog te vinden als steun voor kring Peelland.

Op 23 oktober is hij onder leiding van zijn eigen broeders, "Kring Peelland" en onze zuster-gilde St. Margaretha en de gehele gemeenschap van Aarle-Rixtel naar zijn laatste rustplaats gebracht. Naast 13 jaar trouw Gildebroeder te zijn geweest, was Marius een zeer goed gezien persoon als gemeentesecretaris van Aarle-Rixtel, welke functie hij 16 jaar bekleedde.

Ons medeleven gaat uit naar zijn echtgenote, die hem zeer zal missen, evenals zijn Gildebroeders van het O.L. Vrouwegilde.

Kring Land van Cuijk

Algemene jaarvergadering Kring van schuttersgilden Land van Cuijk op 24 januari 1981 te Beugen

Van elk bij de Kring aangesloten gilden waren een aantal gildebroeders, gekleed in hun functionele gildekleding naar Beugen gekomen om de jaarlijkse algemene vergadering van de Kring bij te wonen.

De Kringvoorzitter, Baron de Weichs de Wenne, herdacht allereerst de in 1980 overleden gildebroeders.

In zijn openingstoespraak memoreerde de Kringvoorzitter de beide gildedagen te Linden en Overloon, die weer eens duidelijk hebben laten zien hoe de gilden van de kring Land van Cuijk weer tot bloei zijn gekomen.

De Kringvoorzitter ging in op de betekenis van de woorden "Voor God, Koningin en Vaderland"; woorden die zo dikwijls bij gildegelegenheden worden uitgesproken.

Voor God: de Schepper van al hetgeen wij dagelijks mogen aanschouwen en waar we dagelijks dankbaar voor moeten zijn. Uit Hem is de Katholieke Kerk ontstaan, die wij als gildebroeders in stand moeten houden. De Voorzitter hoopt, dat in deze tijd de gildebroeders via hun gilde gebracht worden tot de Kerk; dat zij hun kerkplicht vervullen en zich via het gilde met de Kerk verbonden voelen.

Voor Koningin: In Den Bosch hebben wij - aldus de Kringvoorzitter - van dichtbij kunnen aanschouwen de band, die de gilden hebben met het Koninklijk Huis. Onze nieuwe Koningin weet waar Zij voor staat en wij moeten Haar steunen bij het moeilijke werk.

Voor Vaderland: wij bedoelen daarmee de gehele gemeenschap waarin wij leven. Ons gezin, onze buurt, ons dorp. Tesaamen moeten wij, in de geest van naastenliefde, met elkaar in ons vaderland leven.

Naast de gebruikelijke agendapunten, zoals het jaarverslag en het financieel verslag kwam ook dit jaar weer een verheugend agendapunt aan de orde: het Mathiasgilde van Oploo werd als 28e gilde tot de Kring toegelaten.

De Kringvoorzitter, Baron de Weichs de Wenne, werd - onder applaus - weer herbenoemd voor de tijd van vier jaren.

Afscheid werd genomen van het bestuurslid M. Janssen uit Overloon, die, gezien zijn leeftijd, zijn functie als bestuurslid beëindigde.

Zijn opvolger werd Jan van Dongen uit Zeeland, geen onbekende in de schutterswereld. Hij werd met algemene stemmen gekozen.

De heer W. van Druten uit Gassel ging het Kringbestuur verlaten, omdat hij geen gildebroeder meer was van een bij de Kring aangesloten gilde.

De **gildedagen** 1981 worden als volgt gehouden: de kringdag te Vianen (bij Cuijk) op zondag 17 mei en de Vrije Gildedag te Sambeek op zondag 21 juni.

De navolgende gildedagen werden toegewezen: 1982: de kringdag te Geijsteren en de Vrije Gildedag te Heijen.

De data zijn nog niet bekend.

1983: de Vrije Gilde, die bij wijze van uitzondering vóór de kringdag zal worden gehouden, zal georganiseerd worden door het gilde van Boxmeer en wel op zondag 5 juni 1983. Op deze dag viert de kring tevens het 50-jarig bestaan.

De kringdag zal dat jaar worden gehouden te Gassel.

De vendeldiploma's werden door de Kringvoorzitter uitgereikt aan de vendeliers H. Eikmans, Well en A. de Groot, Holthees, die van klasse B naar A waren gepromoveerd in 1980 en aan de

vendelier W. Fleuren uit Holthees, die van klasse C naar B was gepromoveerd.

In het vervolg zal op een Vrije Gildedag bij een groot aantal deelnemers een klas worden gesplitst. Dit brengt met zich, dat er meer terreinen, juryleden en schilden nodig zijn.

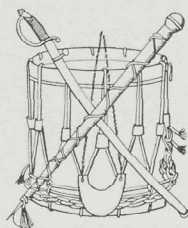
Verder werd besloten de Vaandelklasse op een Vrije Gildedag te splitsen en wel in een klasse van 35 tot 55 jaar en een klasse van 55 jaar en ouder. Om de schietwedstrijden op een gildedag, vooral op een Vrije Gildedag, vlot te laten verlopen wordt het aantal schutsbomen uitgebreid met een drietal.

Op een Vrije Gildedag wordt voor de solisten muziekstrom van buiten de Kring een afzonderlijke klasse ingesteld. Voor de korpsen muziekstrom wordt dit van geval tot geval bekeken.

De commissie standaardrijden blijft bij het standpunt: de paarden tijdens een gildedag op het terrein.

Steeds meer gaat een voetbalvereniging (of de gemeente) er toe over het sportterrein beschikbaar te stellen onder de voorwaarde dat er geen paarden op het terrein mogen komen.

De commissie stelt, dat het organiserend gilde moet zorgen dat de paarden op het terrein kunnen komen; in elk geval voorbij de tribune moeten kunnen gaan. Paarden vernielen de grasmat niet, is de opmerking van deskundigen.

St. Antonius - St. Sebastianus en H. Sacramentsgilde Beugen

Wanneer het gilde opgericht is, is niet bekend. De boeken die in ons bezit zijn gaan terug tot 1714. Ook het oudste koningsschild is gedateerd in het jaar 1714. Ons gilde telt momenteel 57 leden.

Er is een tamboer met gildetrom; deze is ook van begin 1700. Het aantal tamboers is 19 en momenteel zijn 14 leerlingen in opleiding voor tamboer. Het aantal vendeliers is 8 en er zijn 3 leerlingen in opleiding voor vendelier. Een standaard ruiter is niet aanwezig. Wel kennen we een koningspaar met hofdames. Sinds 1969 kent ons gilde ook weer een Keizer, dit na ruim 115 jaren. Het aantal aktieve schutters is 10. De 19 tamboers zijn ingedeeld bij de eigen drumband. Het aantal koningsschilden bedraagt 69.

Het aantal gewonnen zilveren schilden is 283 stuks en 85 stuks medaille's waarvan 3 geschenken door Prins Bernhard, 2 geschenken door Koningin Juliana, 2 geschenken door het Ministerie van O.K.W. en een door de Gouverneur van Limburg.

Door de schutterij zijn in de loop der jaren 86 bekens gewonnen en enkele honderden individuele prijzen.

De laatste Gildedag werd gehouden in 1974.

Men meent dit wel, maar dat is niet zo!

Ook voor dit jaar geven zich weer vier gilden op om het liefdadigheidsfeest op het kasteel Kalbeck te Goch (Dl.) op te luisteren. Dit liefdadigheidsfeest wordt jaarlijks georganiseerd door de kasteelvrouwe om uit de opbrengst daarvan zieken uit de grensstreek Nederland - Duitsland in de gelegenheid te stellen naar Lourdes te gaan. Van de Kring Land van Cuijk gaan jaarlijks twee zieke gildebroeders gratis naar Lourdes.

Het gilde van Gennep zal dit jaar de Militaire Bedevaart te Handel op luisteren.

Tijdens deze vergadering bleek, dat vele gilden te maken hebben en krijgen met moeilijkheden ten aanzien van het schietterrein. De eisen, de plaats enz. van een schietterrein worden steeds moeilijker en omvangrijker. Gesteld werd, dat het Kringbestuur hierover moet overleggen met de Federatie om gezamenlijk een standpunt in te nemen.

Men vindt dit laatste uitermate belangrijk in verband met het in beroep gaan tegen een hinderwet vergunning.

Zoals elk jaar zullen we elkaar weer ontmoeten op onze Gildedagen om broederlijk en gezellig, met een pilsje in de hand, samen feest te vieren. Want een Gildedag - aldus de voorzitter - moet een feest zijn!

Vaste gebeurtenissen zijn: viering van St. Tunniske, het Koningschieten op 2e Pinksterdag, schietconcours, deelname Gildedagen en enkele ledenvergaderingen.

Het gilde is in december 1933 heropgericht nadat het ruim 40 jaar slapende is geweest. De naam was toen St. Antonius en St. Sebastianusgilde. In Beugen zijn vroeger 3 gilden geweest.

In de jaren '50 is het H. Sacramentsgilde toegevoegd aan het voornoemde Gilde. De naam werd toen de "Drie verenigde Gilden".

Januari 1979 is de huidige naam ingevoerd: St. Antonius - St. Sebastianus en H. Sacramentsgilde.

Het gilde bezit verder nog een monstrans, enkele oude gildeboeken, een perkament en 4 oude geweren. De monstrans is gemaakt in 1770. In de monstrans vindt men ook de beeltenis terug van St. Antonius en St. Sebastianus. Dit was zeer in het kort iets over het heden en verleden van het Gilde van Beugen. Namens het Bestuur, de secretaris A. Weren, Brouwerstraat 10, 5835 AW Beugen.

Het Sint-Dionysiusgilde uit Heijen.

Heijen is een dorp met 1800 inwoners dat in Noord-Limburg is gelegen op ca. 1/3 deel van de afstand tussen Nijmegen en Venlo en behoort tot de Gemeente Gennep.

Wanneer het Sint-Dionysiusgilde werd opgericht is niet bekend maar op 14 juli 1648 vond een heroprichting plaats door de toenmalige bewoner van het "Het Huis Heijen" Gisbert Johan van Vittinghoff Schell.

Het gilde bleef actief tot 4 december 1849 toen alle bezittingen, waaronder koningszilver, trom, vaandel en contanten, aan de Parochiekerk werden geschonken waardoor de Kerk verplicht was jaarlijks twee H. Missen te lezen voor de levende en overleden leden van het gilde.

Op 22 juni 1922 vond weer een heroprichting plaats die tot op heden is voortgezet met een onderbreking in de oorlogsjaren.

Momenteel telt het gilde 55 leden waarvan 38 gildebroeders en 17 Schuttersleden. Het gilde is als volgt opgebouwd: 1 schildknaap, 15 tambours, 1 tambour met gildetrom, 1 vaandeldrager, koningspaar, 1 zilverdrager, 1 geweerdrager, 8 vendeliers, 9 overige gildebroeders.

Er bestaan geen gildezusters bij ons gilde.

Door overdracht, zoals hierboven vermeld, en oorlogshandelingen zijn er geen koningschilden van voor de tweede wereldoorlog bewaard gebleven.

In 1951 werd voor het eerst na de oorlog weer Koning geschoten en zo zonder onderbreking tot heden zodat we nu weer in het bezit zijn van een 30-tal koningschilden.

Het gilde neemt jaarlijks aan vele Gildemanifestaties, die zowel regionaal als in Kringverband worden georganiseerd, deel.

In Nijmegen en Peer werd deelgenomen aan het Europees Koningschieten.

In eigen dorp luisteren we jaarlijks de Palm-pasenoptocht, Sacramentsprocessie en het Volksdansfeest op.

Zelf organiseerden we in 1962 en 1972 een Kringgildedag. In 1982 werd de Vrije Gildedag van de Kring van Schuttersgilden Land van Cuijk aan ons gilde toegewezen waarvoor wij nu reeds alle Gilden van harte uitnodigen.

Op de eerste zondag in mei is het Koningschieten met een receptie, waarbij alle inwoners van Heijen worden uitgenodigd, een week later.

Op de eerste zaterdag na het feest van de Patroonheilige, de H. Dionysius (9 oktober), houden we de teeravond waarbij naast de echtgenoten van de gildebroeders ook de Schuttersleden met echtgenoten worden uitgenodigd. Op de teeravond wordt de Koning officieel gehuld

Het Sint-Dionysiusgilde bij de inhuldiging van Koningin Beatrix te 's-Hertogenbosch op 24 juni 1980.

digd en wordt het koningschild uitgereikt.

De Patroonheilige, de H. Dionysius, was de eerste Bisschop van Parijs en ligt in de grote basiliek St. Denis in Parijs begraven. De Parochiekerk van Heijen heeft dezelfde Patroonheilige. Het Sint-Dionysiusgilde is nauw verbonden met "Het Huis Heijen" en met zijn huidige bewoner Peter Roovers. Regelmatig worden de gildebroeders uitgenodigd om b.v. een vendelmonstratie voor gasten te verzorgen. Peter Roovers is sinds 1962 beschermheer van ons gilde.

Het Bestuur.

Sint-Theobaldusgilde Overloon

**M. Janssen benoemd tot erevoorzitter.
J. Jacobs de nieuwe voorzitter.**

M. Janssen is op de jaarvergadering op grootse wijze gehuldigd en benoemd tot erevoorzitter van het Sint-Theobaldusgilde. Dit naar aanleiding dat de Heer Janssen 25 jaar voorzitter van het gilde is geweest. Op deze vergadering stelde hij zich ook niet meer herkiesbaar, omdat hij meende dat de leiding na 25 jaar ook eens in andere handen gegeven moest worden. Door de Burgemeester, beschermheer van het gilde, werd hem de oorkonde van erevoorzitter overhandigd en het daarbij behorende zilveren speldje opgespeld. Door de nieuwe voorzitter werd hem de hamer overhandigd die hij zo lang gehanteerd had, waarop de oud-voorzitter aan de nieuwe voorzitter de nieuwe voorzittershamer overhandigde. Vervolgens kreeg de echtgenote van de Heer Janssen bloemen aangeboden door de nieuwe voorzitter.

Ook de Heer C. Beckers kreeg de speld van erelid door Burgemeester van Heusden opgespeld. Hij hoopte dat hij deze speld nog jaren in goede gezondheid mocht dragen.

De voorzitter mocht op deze vergadering ook Pastoor der Kinderen welkom heten, en ook de dames van de gildebroeders heette hij van harte welkom. Hierna opende hij de vergadering met gebed. Vervolgens kwamen de activiteiten voor het komende jaar aan de orde.

Deze zijn o.a. het kienen met karnaval, de concoursen, de Gildedagen, en de papierakties. Afgelopen jaar haalde het Sint-Theobaldusgilde ruim **130.000 kg.** op.

Als nieuwe leden van het gilde werden aangenomen met algemene stemmen de heren A. Hendriks en Rob Hendriks.

De sekr./penn. bracht een prachtig jaarverslag uit, waarvoor de voorzitter hem dank bracht en beloond werd met een applaus. Uit het jaarverslag bleek dat er weer vele activiteiten waren geweest en alle waren geslaagd, dankzij de inzet en medewerking van iedere gildebroeder. De Gildefeesten waren hier een voorbeeld van, en nog uitgebreid werd er verslag van gedaan. De penningmeester bracht het kasverslag uit, wat een batig saldo opleverde.

Door de Heren G. Jacobs en W. de Meijer werd er verslag van de kascontrole uitgebracht.

Deze konden aan de vergadering mededelen dat alle bescheiden buitengewoon prima in orde waren bevonden, er werden geen onregelmatigheden gekonstateerd. Door de vergadering werd aan de penningmeester dan ook de charge verleend. Als kascontroleurs voor 1981 werden aangesteld de Heren W. Meijer en A. Cornelissen. Bij de bestuursverkiezing werden de Heren L. Delauw en J. v. Duren met algemene stemmen verkozen, waardoor ze weer voor 3 jaar zitting hebben in het bestuur.

Als nieuw bestuurslid werd de Heer H. v. Berkel gekozen, omdat zoals eerder genoemd de Heer Janssen niet meer herkiesbaar was.

Hierna kwam Pastoor der Kinderen aan het woord. Net als altijd hield hij ook nu weer een geestige toespraak. Het was een geweldig feest die Gildefeesten die ondanks de slechte weersomstandigheden 'n geweldig gebeuren zijn ge-

weest in Overloon, waar niets dan lof over is geweest, ook buiten Overloon. Het verheugde hem ook zeer over de samenwerking van de Gildebroeders, maar ook van andere. 'n Jaar of tien geleden was de samenwerking tussen andere muzikale verenigingen niet zo sterk. Hij was blij dat die samenwerking met de niet nader te noemen, ook zeer muzikale vereniging zo buitengewoon goed ging, dit moest kunnen en blijven. Laten we hierom blij zijn. Overloon was wel niet zo groot om 2 muzikale verenigingen op de been te houden, maar het moest toch kunnen. Ook tot de oud-voorzitter wendde hij zich die zo lang de hamer had gehanteerd, en die de zaak bij elkaar had gehouden. Hij heeft de wijsheid gehad om de laatste jaren veel te delegeren en anderen in te schakelen, maar hij was er wel altijd bij. Toch vond hij het wel een wijs besluit om er mee op te houden, om zodoende de anderen ook een kans te geven.

"Het Sint-Theobaldusgilde en heel Overloon zijn jou veel dank verschuldigd". De Pastoor wou een van de vele stemmen zijn die de dank aan de scheidende voorzitter uitbracht.

Verder heette hij H. v. Berkel welkom in het bestuur, en de herkozen bestuursleden feliciteerde hij met hun benoeming. Ook de nieuwe voorzitter feliciteerde hij met z'n benoeming.

In ponden ging de vereniging er wel op vooruit wat betrof de voorzitter. Hij besloot z'n toespraak met de woorden: Moge het Gilde goed gaan.

De voorzitter dankte Pastoor der Kinderen voor zijn fijne toespraak tot het Gilde en hem gericht. Hierna kreeg Burgemeester van Heusden het woord.

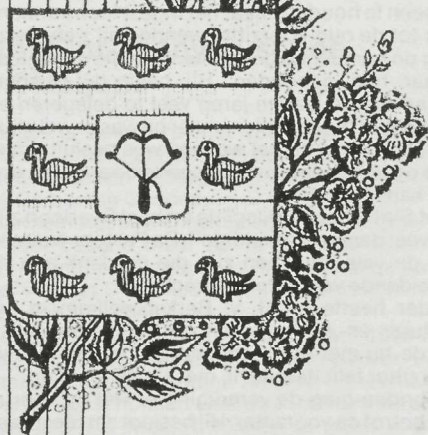
De burgemeester kenschetste de heer Janssen die hij zoveel jaren had meegemaakt en ervaren had als 'n gildebroeder in hart en nieren. Als je de naam van het Gilde in en buiten Overloon gebruikte kwam de naam van Janssen altijd naar voren, vandaar dat je ook tien jaar in het Kringbestuur hebt gezeten. Hij is dan ook tot erelid van de Kring Cuyk benoemd.

Ook de wijze van het leiden van de vergaderingen, en hoe hij met de Gildebroeders omsprong op de manier zoals hij dat van plan was en zoals hij ook leefde. Kalm, rustig, wel doordacht, maar van de andere kant met 'n liefde voor de vereniging die hij zoveel jaren gediend had. Hij bracht hem dank, ook namens het Gemeentebestuur. Want er zijn weinig mensen die zich zo inzetten voor de gemeenschap, zonder enige achtergrond zonder bijbedoeling, zoals de oud-voorzitter dit gedaan heeft. Hij was er altijd. Hij was 'n man die als er moeilijkheden waren, die moeilijkheden ook weer op z'n eigen kalme manier wist te lijmen.

Hij kon zich beheersen. Niet alleen de Gildefeesten maar ook het Gildehuis dat onder zijn voorzitterschap tot stand was gekomen. En welk gilde kan hier op bogen om z'n eigen home te hebben, met 'n dergelijk gebruik niet alleen voor het Gilde zelf, maar ook voor anderen. Namens het Gemeentebestuur, maar ook namens de Overloonse gemeenschap waar hij voor mocht spreken, en het hele Gildewezen van het Land van Cuyk bedankte hij Teng voor de inzet en voor alles wat hij gedaan had.

In het jaarverslag, dat een prachtig jaarverslag was, had de Burgemeester 2 dingen gekonstateerd en wel als eerste de papieraktie. Hij vond dit

DE GULD

GILDEBLAD VOOR DE KRING
VAN HET LAND VAN CUIK

een goede zaak, want zou het gilde geen papier ophalen dan zouden er toch enkele wagens aan te pas komen om 130 ton papier af te voeren. Vandaar dat de gemeente nog steeds 'n garantiëbewijs had, en waar we terecht konden als het onder het minimum kwam. Verder noemde hij de welzijnscommissie. Hij vroeg om er bij te blijven, want het zou jammer zijn dat het Gilde hier buiten zou vallen.

Het Gilde moest bij deze zaak erg attent blijven. Verder sprak hij over de Somno-normen. De Muziekgezelschappen en de drumbands zouden bevoorrecht worden t.o.v. de andere subsidies in de gemeente. Blijf waakzaam op dit punt aldus de Burgemeester, dat de Somno-normen ook in de Gemeente Vierlingsbeek zo blijven.

Ook het ontmoetingscentrum in Vught deed hem goed dat ook opgenomen was voor de activiteiten in 1981. Hij beveelde dit bijzonder aan zeker ook voor de drumbands. Ook deze muziek moest er in deze tijd zijn, het was een zeer goeie vrijetijdsbesteding voor de jeugd.

Verder hoopte hij en wenste hij de nieuwe voorzitter de kracht en de sterkte toe om dit op z'n eigen wijze en goeie wijze te doen zoals z'n voorganger.

Verder wenste hij de oude bestuurders proficiat met hun herbenoeming, en H. v. Berkel van harte welkom in het bestuur.

Wat hij bijzonder jammer had gevonden, was dat hij de Gildedag in Overloon niet mee had kunnen maken. Want als de Gilden optrekken is dit het mooiste wat er op de wereld bestaat.

Verder dankte hij de Gildebroeders voor de inzet en de medewerking met de Gildefeesten, en alle anderen die hadden meegeholpen, het waren er vele zoals hij zich had laten vertellen, die zo geweldig geslaagd waren, en hoopte dat dit zo zou blijven deze samenwerking.

Dat ze ook financieel geslaagd waren bleek wel uit het kasverslag.

Voorzitter veel sukses in de toekomst, oud-voorzitter het allerbeste, aldus beëindigde Burgemeester van Heusden z'n toespraak.

Een zichtbaar ontroerde voorzitter Janssen bedankte ook de Burgemeester; hij wist haast niet meer wat hij moest zeggen, „ik vind het fijn dat je nog zo voor me gepraat hebt“, aldus de oud-voorzitter.

Hierna werden de onderscheidingen uitgereikt en opgespeld. Hij hoopte dat de oorkonde nog heel lang z'n huis mocht sieren als dankbare herinnering. Hierna kreeg hij de prachtige zilveren speld opgespeld als erevoorzitter. Echt een speld in de sfeer van het Gilde, en het zilver kwam hem zo hardstikke toe, en hoopte dat hij het nog heel veel jaren mocht dragen, en dat hij nog lang getuige kon zijn van de groei en de bloei van zijn Theobaldusgilde.

Hiena maakte men de datum bekend van de te houden donateursactie. In de week van 9 t/m 14 febr. zou men bij de inwoners van Overloon weer aankloppen voor hun steun. Nadat de rondvraag nog aan de orde was geweest, waar niet zo heel veel gebruik van werd gemaakt, sloot de oud-voorzitter voor de laatste maal de vergadering van het Sint-Theobaldusgilde.

Algemeen

Welk gilde kent de functie "Geerde"?

Bij "de Gilde van Onse Liever Vrouwe in de Parochie van de vermaarde Vrijheid van Eersel" wordt in het Gildeboek tweemaal de functie Geerdet vermeld achter de naam van een gildebroeder, respectievelijk in 1794 en 1802.

De gildebroeders van nu kennen noch de benaming noch de (voormalige) inhoud van deze functie.

Een schout wordt in vele akten ook schoutet genoemd; zo zou Geerdet ook Geerde kunnen

zijn, een dialectische vorm van Garde; de vertaling van dit Franse woord is: wacht, toezicht-houder.

Ik heb bij de Hoge Gilderaad der Kempen te Turnhout geïnformeerd, maar in het gildewezen van de Belgische Kempen was deze functiebenaming niet bekend.

Welk gilde kent die naam Geerdet of een daarop lijkende naam in zijn historische gegevens en welke inhoud had die functie bij hen?

Uw antwoord graag aan de broer van de hoofdman van de genoemde gilde, Th. van der Aalst, Ganzestraat 17, 5527 CA Hapert, telefoon (ook overdag) 04977-1671.